เรื่องเสร็จที่ ๓๑๖/๒๕๑๘

บันทึก

เรื่อง สิทธิในการรับเงินสงเคราะห์ตามกฎหมายของสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน ซึ่งพิการหรือเสียชีวิตเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่

ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร.๐๒๐๓/๑๙๑๘๙ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๑๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า กระทรวงการคลังขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหาว่า สมาชิกกองอาสารักษาดินแดนซึ่งพิการหรือเสียชีวิตเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่จะมีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ผู้ประสบภัยตามพระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม พ.ศ. ๒๔๙๗ หรือไม่ นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๗) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวพร้อมด้วยตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นว่า สมาชิกกองอาสารักษาดินแดนซึ่งได้รับอันตรายหรือถูกประทุษร้ายจนพิการ เสียแขนหรือขา หูหนวกทั้งสองข้าง ตาบอด หรือได้รับการป่วยเจ็บซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจแล้วและแสดงว่าผู้นั้นทุพพลภาพไม่สามารถใช้กำลังกายหรือความคิดประกอบอาชีพได้ตามปกติเพราะเหตุในการปฏิบัติหน้าที่นั้น มีสิทธิที่จะได้รับเงินสงเคราะห์ตามมาตรา ๔[๑] แห่งพระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติหรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๖ ทั้งนี้เพราะเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว มุ่งหมายที่จะให้การสงเคราะห์แก่บุคคลใด ๆ ที่ช่วยเหลือราชการ ฯลฯ เป็นการทั่วไปโดยไม่จำกัดว่าบุคคลผู้นั้นจะมีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ตามกฎหมายอื่นใดอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม

---

[๑] มาตรา ๔ ผู้ใดได้รับอันตราหรือถูกประทุษร้ายจนพิการ เสียแขนหรือขา หูหนวกทั้งสองข้าง ตาบอด หรือได้รับการป่วยเจ็บซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจแล้ว และแสดงว่าถึงทุพพลภาพไม่สามารถจะใช้กำลังกายหรือความคิดประกอบอาชีพได้ตามปกติเพราะเหตุ

(๑) ช่วยเหลือราชการ

(๒) ปฏิบัติงานของชาติตามที่ได้รับมอบหมายจากทางราชการ

(๓) ปฏิบัติการตามหน้าที่หรือช่วยเหลือบุคคลอื่นตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด หรือ

(๔) ปฏิบัติการตามหน้าที่มนุษยธรรม ในเมื่อการปฏิบัติหน้าที่นั้นไม่ขัดกับคำสั่งโดยชอบของเจ้าพนักงาน

ให้ผู้นั้นได้รับเงินสงเคราะห์ เว้นแต่การได้รับอันตรายหรือได้รับการป่วยเจ็บ หรือการถูกประทุษร้ายนั้น เกิดขึ้นจากการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หรือจากความผิดของตนเอง

นอกจากนั้น ทายาท หรือผู้อยู่ในอุปการะ แล้วแต่กรณี ของสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนซึ่งได้รับอันตรายหรือป่วยเจ็บหรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุปฏิบัติการตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัย ฯลฯ พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัย ฯลฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๖ จนถึงแก่ความตายเพราะเหตุนั้น ก็มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ตามมาตรา ๘[๒] แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวด้วย

อย่างไรก็ตาม สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน ซึ่งประสบอันตรายถึงชีวิตหรือพิการทุพพลภาพ เนื่องในการปฏิบัติหน้าที่ยังมีสิทธิที่จะได้รับบำนาญพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการโดยอนุโลมตามมาตรา ๒๕[๓] แห่งพระราชบัญญัติกองอาสารักษาดินแดน พ.ศ. ๒๔๙๗ อีกด้วย แต่ในกรณีเช่นว่านี้ มาตรา ๓[๔] แห่งพระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัย ฯลฯ พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัย ฯลฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๖ กำหนดให้ผู้ซึ่งมีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย ฯลฯ และทั้งมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ฯลฯ ด้วย มีสิทธิได้รับแต่เพียงทางเดียวสุดแล้วแต่จะเลือก ดังนั้น สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน หรือทายาทหรือผู้อยู่ในอุปการะของสมาชิกผู้นั้น แล้วแต่กรณี จึงย่อมมีสิทธิที่จะเลือกเอาทางที่เป็นประโยชน์แก่ตนได้

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์
(นายสมภพ โหตระกิตย์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
พฤศจิกายน ๒๕๑๘

---

[๒] มาตรา ๘ ในกรณีที่ผู้ได้รับอันตราย หรือได้รับการป่วยเจ็บ หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุปฏิบัติการตามมาตรา ๔ ต้องถึงแก่ความตายเพราะเหตุนั้น ให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดจ่ายเงินสงเคราะห์ตามที่เห็นสมควรให้แก่ทายาทของผู้นั้นตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญที่ใช้บังคับอยู่ในเวลานั้น ภายในวงเงินที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗

ถ้าไม่มีทายาทดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดจ่ายเงินสงเคราะห์ตามที่เห็นสมควรให้แก่บุคคลผู้ซึ่งมีหลักฐานแสดงได้ว่าเป็นผู้อยู่ในอุปการะของผู้ตาย ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญที่ใช้บังคับอยู่ในเวลานั้น ภายในวงเงินที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗

[๓] มาตรา ๒๕ เมื่อสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนประสบอันตรายถึงชีวิตหรือพิการทุพพลภาพ เนื่องในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ได้รับบำนาญพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญโดยอนุโลม

[๔] มาตรา ๓ ผู้ใดมีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้ และทั้งมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ หรือเงินทำขวัญข้าราชการและลูกจ้าง ตามระเบียบว่าด้วยเงินทำขวัญข้าราชการและลูกจ้าง หรือเงินทำขวัญลูกจ้าง ตามระเบียบว่าด้วยเงินบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้าง หรือเงินอื่นใดที่ทางราชการจ่ายให้ตามกฎหมายหรือระเบียบอื่นในลักษณะและเงื่อนไขเช่นเดียวกันด้วย ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับแต่เพียงทางเดียวสุดแล้วแต่จะเลือก